

Åpenbaringen av Guds universelle nåde

Av Kåre Svebak

Innholdsfortegnelse

"Guds nådes evangelium"	3
Kristus «for oss» og Kristus «i oss»	4
Guds nåde i Bibelens sakralspråk	5
A. Guds nådige sinnelag (favor) "utenfor oss"	6
Guds nådige sinnelag er kristenlivets grunnvoll	6
Guds frelsende nåde er universell.....	7
Guds nåde har adresse til hvert menneske.....	8
Oppmuntringer til å høre Kristi ord, belyser Guds nåde "for oss"	8
Hva Guds frifinnelsesdom består i	8
B. Guds nådevirkning (donum) "i oss"	10
Det fins ingen uimotståelig nåde	10
Med sitt ord er Gud virksom til frelse, men kjærligheten tvinger ingen	11
C. Evangeliets religion – og de andre... ..	12

Min hovedkilde - foruten Bibel og Konkordiebok:

Pieper, Franz: Kristen dogmatikk omarbeidet av ... J. T. Mueller. I svensk, bearbeidet oversettelse utgiven av ...Tom G. A. Hardt. Uppsala 1985. S 263-268.

Guds nåde mot menneskene er ingen nødvendighet for Gud. Nåden er ingen utstrømming av guddommelig natur (panteisme). Gud er Gud. Gud er nådig for sin egen skyld – av fri vilje og av uutgrunnetlig kjærlighet. Sett fra Guds side, er andre frelsesgrunner utelukket.

Joh 3:16 – Så høyt har Gud elsket verden, at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. **Lk 1:78** – for vår Gud er rik på miskunn.

Sett fra menneskenes side, er Guds inngripen nødvendig til frelse. Menneskeheten kommer til verden med den onde lyst som står Guds gode skapervilje imot. Vi kommer lik et okku-

pert land, hærtatt av Guds fiendemakter, uten frykt for Gud og uten tillit til ham, og under Guds vredesdom.

Rom 3:19f – Vi vet at alt det som loven sier, gjelder dem som har loven, for at hver munn skal tie og hele verden stå skyldig for Gud. Ikke noe menneske blir rettferdig for Gud på grunn av gjerninger som loven krever. Ved loven lærer vi synden å kjenne. Gal 2:16, 3:1a.

”Guds nådes evangelium”

åpenbarer Guds nådige sinnelag mot en fallen menneskehet. Evangeliet proklamerer Guds rettferdighet, oppfylt i Jesu tjenerskikkelse, og meddeler oss Guds forsoning med verden i Jesu offerdød. Han er Guds gaverettferdighet til frelse for hver den som tror. Med denne gave kaller og oppmuntrer han hvert menneske til å la seg forlike med Gud. Guds gaverettferdighet virker tillit til Gud.

Rom 4:16 – Derfor fikk (Abraham) løftet fordi han trodde, så at alt skulle være av nåde. Da kan løftet stå fast /.../ også for dem som har samme tro som Abraham.. Ef 2:8f, Apg 20:24.

Gud skaper troen og bevarer den i dem som hører evangeliet. Han gir dem nåde til å anvende Kristi stedfortredergjerning, enhver på seg selv, i tillit til Guds løfte. Med denne kunnskap fra Gud lærer de ham å kjenne og har evig liv ved den han utsendte, Jesus Kristus. Han er all deres hellighet og rettferdighet for Gud. Gud regner deres tro til rettferdighet – ikke på grunn av troen, men på grunn av ham som troen stoler på, nemlig den oppstandne og rettferdiggjorte Kristus. Han er den «Guds rettferdighet» som evangeliet åpenbarer. Her handler det ikke om idèer som fornuften fatter, men om himmelriket som foregrepet virkelighet.

Joh 17:3 - dette er det evige liv at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du har ut-sendt, Jesus Kristus. 1 Joh 1:9, Rom 3:21-28, osv.

Guds godhet mot menneskene har ingen begripelig forklaring, for Gud skylder ikke oss noe, FC SD 11:58-63.

Kristus «for oss» og Kristus «i oss»

Guds frie nåde - Kristus for oss - er frelsens årsak. Den må vi ikke forveksle eller sammenblande med Guds nådevirkninger (Kristus i oss). Fristelsen ligger nær i dagliglivets gjøremål, når døpte mennesker øver troen på Kristus som gave og følger hans eksempel i gode gjerninger. Med sammenblanding blir Guds nådes evangelium forvandlet til betinget nåde og en ny lov (nova lex). Forskjellen mellom Guds nåde for oss og Guds nådevirkninger i oss er forskjellen mellom årsak og virkning. Vi merker oss to ting:

For det første: Guds underfulle nåde og frelsens årsak er Kristus «for oss» i sin lidelse, død og oppstandelse, slik Skriftene har sagt. Denne gudskunnskap skiller kirkens tro fra religionene. Forgjeves er alle spekulasjoner og frelsesforsøk på lovens vei. Det er uten betydning for Gud, om lovgjeringene imponerer mennesker. De er gjort i vantro – uten guds frykt og kjærlighet til ham.

Ef 2:8f – For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Gud gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal rose seg. 1 Kor 2:6-14.

Typisk for hedenskapet, er sonemidler for overtredelser, Apol 12:114f.

For det andre: I Bibelen er Ordet "nåde" aldri brukt om menneskenes skapergitte evner. Evangeliet bringer ny viten fra Gud med ord som svarer til innholdets art (idiomatisk språkbruk).

Lk 16:8 – Herren gav den uærlige forvalteren lovord fordi han hadde stelt seg klokt. Jf 10:21.

Guds nåde i Bibelens sakralspråk

Brukt om Gud, har ordet nåde to betydninger – gunst (favor) og gave (donum). Brukt om Guds nådige sinnelag, handler nåden om den frifinnelse som har funnet sted i Kristus Je-sus (forsoning el rettferdiggjørelse). Brukt om den nådevirkning som Gud gir, handler nå-den om den nyskapende gjerning i deres innerste (hjerter) som tror. Guds nådevirkninger hand-ler om de gaver som Kristus gir med sin Ånd. Forskjellen tilsvare den mellom årsak og virk-ning.

Rom 4:7f – Salige er de som har fått sine overtredelser tilgitt og sine synder skjult. Sa-lig er det menneske som Herren ikke tilregner synd (Sal 32:1f). **12:6** – Vi har forskjelli-ge nådegaver, alt et-ter den nåde som Gud har gitt oss. 1 Kor 15:10.

Gud benåder synderen fordi han er den han er, miskunn, kjærlighet, godhet, barmhjertighet og menneskekjærlighet osv. Innholdet i slike ord viser til et nådig sinnelag i Gud, legemlig-gjort i Jesu tjenerskikkelse, «full av nåde og sannhet» (Joh 1:14). Guds ord gir innsyn i Guds kjærlighet – en selvhengivende og grenseløs kjærlighet, lydige til døden på korset «for de ugudelige» (Rom 5:6). Sett fra Guds side, er Guds nåde mot menneskene Kristi fortjeneste. Sett fra menneskets side, er Guds nåde fri – gratis.

Sal 51:1 – Gud, vær meg nådig i din trofasthet. Rom 5:15-17. 1 Tim 1:2, 2 Tim 1:2 osv.

Guds nådes evangelium virker tillit til åpenbaringsordets Gud. Evangeliet lar oss kjenne den sanndrue og trofaste Gud som venn til venn. Denne kjennskap fins ikke uten den bevitnede Jesus-historie som Nytestamentets skrifter gir. Jesu persons hemmelighet åpenbarer Guds nådige hjertelag.

Heb 4:16 – La oss /.../ med frimodighet tre frem for nådens trone så vi kan få miskunn og finne nåde som gir hjelp i rette tid. Apg 20:24. Joh 3:16, 1 Joh 4:9, Rom 12:1, Tit 3:4f.

Noen ganger blir nåde brukt i omfattende mening - om både gunst og gave. Kristne forma-nes til å forvalte Guds mangfoldige nåde, så de taler rette ord og tjener hverandre med rett sinnelag.

1 Pet 4:10f – Tjen hverandre, hver med den nådegave han har fått, som gode forvalte-re over Guds mangfoldige nåde. Den som taler, skal se til at han taler som Guds ord. Og den som tje-ner, skal tjene med den styrke Gud gir. Slik skal Gud i ett og alt bli æret ved Jesus Kristus. Ham tilhører herligheten og makten i all evighet! Amen. Rom 15:15f, 1 Pet 2:16, 1 Joh 4:9-11.

La oss nå se nærmere på Guds nådige sinnelag og Guds nådevirkninger hver for seg.

A. Guds nådige sinnelag (favor) ”utenfor oss”

Guds nådige sinnelag utelukker frelse ved gjerninger.

Rom 4:4f – Den som gjør et arbeid, får lønn etter fortjeneste, ikke av nåde. Annerledes er det med den som ikke har gjerninger, men som tror på ham som erklærer den ugudelige rettferdig. V 13f, 16, 5:20, 11:6. Heb 11:8, Tit 3:5.

Denne eksklusivitet omfatter løftet om nådelønn. Også den gis av nåde, men gradert. Dette forhold skal oppildne kristne til gode gjerninger, især under motbør for Kristi skyld.

Mt 5:12 – Gled og fryd dere, for stor er den lønn dere har i himmelen. 19:27-30. Jes 64:6, Ords 19:17, Lk 17:10, Åp 22:12..

Eksempler: *Paulus*, 2 Kor 11:23-27, 30, 1 Kor 15:10. Hva nådelønnen består i, se Mk 10:30, Åp 14:13. - Moabitt-kvinnen *Rut*, som fulgte med Naomi, Rut 1:16.

Bekjennesskriftene om belønning og nådelønn:

Det evige liv kalles ”lønn”, som Gud gir av sin miskunn - med Kristus som mellommann og mottatt ved troen. Apol 4:357, 362, 365f.

Gud ærer gode gjerninger med legemlige belønninger. Vi må likevel ikke prise gjerningene slik at de krenker Kristi ære. Apol 4:24. Vi er unyttige tjenere (Lk 17:10).

Gode gjerninger gjør oss fortjent – ikke til syndsforlatelse og nåde hos Gud, men til legemlige og åndelige belønninger i dette liv og i det som kommer, Apol 4:194 (1 Kor 3:8), 365-367 (2 Kor 9:6, jf fjerde bud).

Gud prøver de hellige og utsetter belønningen, så de skal lære å søke Guds vilje fremfor belønningen, Apol 4:198, 364. Vanlige onder blir mildnet ved vår bot og dens frukter, samme 12:174.

Gud frelser oss på grunn av sitt løfte – av miskunn, og ikke fordi han skylder å frelse oss på grunn av våre gjerninger. Men om gjerningene er unyttige for Gud, er de nyttige for oss. Apol 4:164f, 174-176, 334f.

De troendes gjerninger (el påbegynte lovoppfyllelse) behager Gud på grunn av troen. Derfor belønner han gjerningene med åndelige og legemlige goder. Men det vil være forskjell på de helliges herlighet. Apol 4:355, 368.

Guds nådige sinnelag er kristenlivets grunnvoll

Guds nåde består i Kristi lidende lydighet under loven. Stedfortrederen gikk inn under lovens forpliktelse og forbannelse. Det er denne lovoppfyllelse Gud tilregner hver den som tror. Guds nåde mot menneskene hører uatskillelig sammen med den forløsning som har funnet sted i Kristus som løsepenge.

Joh 3:16 – Så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne... (Jf v 1-16). Gal 4:4f, 3:13. Rom 3:24f, 1 Tim 2:6..

Ved evangeliet tilbyr og rekker Gud oss Kristi fortjeneste som løsepenge og forsoning, og troen mottar hva Gud lover og gir, Apol 4:49-53.

Guds nådige sinnelag er alltid nåden for Kristi skyld. Han er alltid den «Guds rettferdighet» som evangeliet åpenbarer og Gud tilregner troen.

Gal 1:15 – Gud /.../ kalte meg ved sin nåde. Heb 2:9, 4:16, Rom 5:2, 20, 6:1, Ef 1:4-6.

En kristen lever ikke under loven, men under nåden.

Rom 6:14 – Synden skal ikke herske over dere, For dere står ikke under loven, men under nå-den. Jes 31:33, Esek 36:27. Gal 3:10, 12 og 5:4.

Dette fundament må hverken forveksles, sidestilles eller sammenblandes med fornyelsen eller med en iboende kvalitet i oss.

2 Tim 1:9 – Han har frelst oss og kalt oss med et hellig kall, ikke på grunn av våre gjerninger, men etter sin egen vilje og nåde. Ef 1:9, Rom 5:2, 8, 11:5f, Ef 1:4.

Utelukket fra frelsens grunn er menneskets lovrettferdighet. Og omvendt: Håper et menneske at Gud ser i nåde til et hederlig og rettskaffent liv i menneskers øyne, er Guds nåde utelukket. Det samme skjer når Guds nåde blir forkynt løsrevet fra Kristi stedfortredende offerdød. Det fins ikke noe bibelsted som oppmuntrer til å forestille oss Guds nåde utenfor og uavhengig av Kristi lidende lydighet, fullført i hans korsdød.

1 Kor 2:2 (Jeg vil ikke) vite av noe annet hos dere enn Jesus Kristus og ham korsfestet. Rom 11:6

Guds kirke er i egentlig mening de Kristus-troende, som tror at de har en nådig Gud og et sikkert håp på grunn av Kristi lidende lydighet.

Ef 1:7 – I ham har vi forløsningen som ble vunnet ved hans blod, syndenes forlatelse. 1 Pet 1:13, 18f. Rom 1:7b – Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

Ambrosius (d 372) utla Rom 1:7 slik: "Nåde" fordi vi er løst fra våre synder; "fred" fordi vi - fra å være ugudelige - er blitt forsonet.

Eksempler på synonym ordbruk, se Tit 3:4f, 7, Ef 2:4f, 7.

Guds frelsende nåde er universell

Gud viste menneskene sin nåde mens vi ennå var døde i våre synder.

Joh 1:18 – Ingen har noen gang sett Gud, men den enbårne, som er Gud, og som er i Faderens favn, han har vist oss hvem han er. Ef 2:5-6, 1 Joh 5:10. 1 Tim 2:4, Rom 11:32.

Guds nåde har adresse til hvert menneske.

1 Joh 2:2 – Han er en soning for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens. Joh 3:16, Tit 2:11, Esek 33:11, 2 Pet 3:9.

Adressater er også de vantro, som til sist går fortapt.

Mt 23:37 – Jerusalem, Jerusalem, du som slår profetene i hel og steiner dem som blir sendt til deg! Hvor ofte ville jeg ikke samle dine barn... Rom 14:15 og 1 Kor 8:11. 2 Pet 2:1.

Evangeliet kunngjør den universelle forsoning el rettferdiggjørelse, og virker troen hos dem som tar vare på Kristi ord.

Mt 11:28 – Alt har min Far overgitt til meg. Ingen kjenner Sønnen uten Faderen, heller ikke kjenner noen Faderen uten Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for. Joh 3:16, Apg 10:43, 13:39, Rom 3:22, 10:11-13, 11:32, 1 Tim 2:4 osv.

Oppmuntringer til å høre Kristi ord, belyser Guds nåde "for oss".

Mt 17:5 – «Dette er min Sønn, den elskede, som jeg har behag i. Hør ham! 2 Kor 6:1, Lk 11:13, osv..

Hva Guds frifinnelsesdom består i

Når det i Bibelen er tale om årsaken til synderes frelse, handler det alltid om Guds tilgivende nåde. Frelsen gis gratis – av nåde, og består i syndenes forlatelse. Det er denne barmhjertighet Gud har lovet "for Kristi skyld". Denne språkbruk er typisk for Bibelens sakralspråk.

Ef 2:4f, 8f – Gud er rik på miskunn. Fordi han elsket oss med så stor en kjærlighet, gjorde han oss levende med Kristus, vi som var døde på grunn av våre synder. Av nåde er dere frelst. /.../ ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal rose seg. Jes 53:11.

Frelsens årsak fins ikke i mennesket. Årsaken er ikke engang Åndens gaver, det vil si gjerninger gjort i tro, eller den fornyelse som Kristus virker i de troende. Utelukket er medvirkende årsaker fra vår side.

Rom 11:6 – Er det av nåde, er det ikke på grunn av gjerninger. Ellers ville jo nåden ikke være av nåde. 3:24-2. **2 Tim 1:9** – Han har frelst og kalt oss med et hellig kall, ikke på grunn av våre gjerninger, men på grunn av sin egen rådslutning og sin nåde, som er gitt oss fra evige tider i Kristus Jesus. Tit 3:5

Utelukket er gjerninger gjort i rettferdighet, og endog troen som formildende omstendighet, virket av Gud.

Tit 3:5 - ikke på grunn av de gjerninger som vi hadde gjort i rettferdighet. Ef 1:3f.

Frelsens eneste årsak er Sønnens lidende lydighet inntil døden på korset. Han er "Guds velbehag", gitt av nåde til Adams falne ætt, med løftet at "den som tror og blir døpt, skal bli salig" (Mk 16:16a). Det er disse Gud mottar i det evige liv med tilgitte synder, "ikledd" Guds rettferdighet, Kristus Jesus.

Mt 25:14 – "Kom, dere min Faders velsignede, og arv det rike som er beredt dere fra verdens grunnvoll ble lagt." Lk 2:14, Mk 16:16a. Gal 3:27.

Guds nåde og miskunn mot oss er bevitnet i evangeliets løfter, som troen mottar. Vi blir oppreist fordi Kristus er et sonoffer ved troen (Rom 3:25). Apol 4:381f.

Den rettferdiggjørende tro er ingen kvalitet ved den kristne. Når Gud regner troen som rettferdig-het for seg, er årsaken han som troen stoler på - Kristus som har godtgjort for alle våre synder. CA 4.

I Guds rettferdigerklæring er troen ikke noe annet enn gripemidlet, eller den lovgjerning som oppfyller det første bud og lar Gud være Gud. Denne gjerning er Den Hellige Ånds suverene verk med Kristi ord som middel. Ånden vitner med vår ånd, at Guds velgjerninger i Jesus Kristus er for deg også, og gir nåde til å anvende Kristi fortjeneste, enhver på seg selv. Åndens vitnesbyrd forklarer hvorfor noen oppdager i etterkant at de er kommet til troen. De tror syndenes forlatelse for Jesu Kristi skyld, i barnlig tillit til åpenbaringsordets treène Gud.

B. Guds nådevirkning (donum) ”i oss”

Mennesker flest forkaster eller vender det døve øre til Guds universelle nåde, samtidig som nådens universalitet består. Guds ord gir ingen forklaring til dette forhold. Den tilhører de ting som Gud holder skjult for oss.

Gud har ikke presentert sin visdom til frelse i form av et enhetlig tanke-system. Guds universelle nåde for Kristi skyld hører sammen med Guds kall til evangeliets tilhørere. Kallet omfatter omvendelsen fra syndelivet under djevelens herredømme, til livet i tro på syndenes forlatelse under Kristi herredømme. Guds kall ved evangeliet skal tas på ramme alvor. Spekulasjoner om skjulte (okkulte) ting skal vi la fare.

Det fins ingen uimotståelig nåde

Lk 7:30 – farisøerne og de lovkyndige /.../ viste Guds plan fra seg. 2 Pet 2:1f – det fantes også falske profeter i folket, og på samme måte skal det oppstå falske lærere blant dere. De skal lure inn vranglære som skal føre til undergang, og til og med fornekte den Herre som har løskjøpt dem. Dermed fører de seg selv snart i fortapelse. Mt 23:37, Joh 3:18, Apg 7:51.

I bruken av sakramentet må troen komme til, for den mottar det som der blir lovet og budt fram, Apol 13:19.

Mennesket kan motstå og avvise Guds nådes evangelium. Det fremgår av tre ting: Kirkens sendelse, Åndens gjerning og menneskers forherdelse:

a) *Kirkens sendelse:* Kristus har sendt kirken ut i all verden, med befaling om å forkynne Guds nådes evangelium til alle.

Mk 16:15 – «Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet for alle mennesker.» Lk 24:47, 2 Kor 5:19.

b) *Åndens gjerning:* Den Hellige Ånd vil virke troen hos dem som hører evangeliet, og opprettholde og fullende den påbegynte tro.

Fil 1:6 – jeg er viss på at han som begynte en god gjerning i dere, skal fullføre den – inntil Jesu Kristi dag. Mt 23:37.

c) *Menneskers forherdelse:* Når et menneske motsetter seg Helligåndens kall og opplysning helt til sin død, må det stå til ansvar for det på Dommens dag.

1 Kor 10:12 – Derfor må den som tror han står, passe seg så han ikke faller! Mt 23:37, Apg 7:51. Rom 11:20.

Med sitt ord er Gud virksom til frelse, men kjærligheten tvinger ingen

Gud midler eller redskaper til frelse er evangeliet og sakramentene. Samtidig gir han frihet til å overse Guds nådemidler og motstå Guds kall. Allerede forherdelsen stadfester at Guds tilgivende nåde har adresse til alle, ingen unntatt. Gud lar ikke nådeforakt gå ustraffet hen.

Joh 12:40 – «Han har forblindet deres øyne og forherdet deres hjerter så de ikke kan se med øynene eller forstå med hjertet og omvende seg, så jeg kan lege dem» (Jes 6:9f). Mt 13:14, 11:25f, 23:28, Apg 7:51, Rom 11:9, osv.

Alt hva Gud virker i oss, gjør han ved ytre ordninger, og dit må troen se, CA 5 og 13. Med hen-syn til vår frelse, gjelder det muntlige, ytre ord, for Gud gir ingen sin Ånd og nåde uten gjennom eller sammen med det ordet som går foran, SA C 8:3. Kristus gjenføder ved Ordet og sakramentene, Apol 9:2. I dåpen må troen se til vannet som er innfattet i Ordet, SK Dåpen, 30f. I dåpen har enhver kristen nok med å tro fullt og fast det som dåpen tilsier og gir, samme 41.

Motstand, avvisning og forakt var mulig så lenge Kristus viste seg for menneskene i tjenerskikkelsen, og mulig så lenge han tilsier oss sin nåde med bruk av ytre, uanselige midler. Men denne reaksjonsmåte er umulig når han kommer utilslørt i sin Guddoms majestet og herlighet på Dommens dag.

Mt 25:31f – da skal han sitte på sin trone i herlighet, og alle folkeslag skal samles foran ham. Han skal skille dem fra hverandre, som en gjeter skiller sauene fra geitene. Fil 2:10f.

Når den allmektige Gud handler i nåde med Ordets hørere, virker han den trosakt som anvender Guds tilgivende nåde, enhver på seg selv. Guds ord henviser oss til denne kjensgjerning: Den som blir frelst, blir frelst av nåde for Kristi skyld (sola gratia – nåden alene).

Rom 3:23f – Alle har syndet og har ingen del i Guds herlighet. Men gratis og av hans nåde blir de erklært rettferdige på grunn av forløsningen i Kristus Jesus. Ef 2:8f.

Den som går fortapt, er skyld i sin egen fortapelse. Noen begripelig kobling fins ikke.

Hos 13:9 – Når ulykken kommer, Israel, hvem skal hjelpe deg da? Mk 16:16.

Loven åpenbarer Guds vredesdom også i den nye pakt, SA C 3:1-3.

Guds universelle nåde er og forblir en trosartikkel, og ingen skueartikkel.

1 Kor 13:12 – Nå ser vi som i et speil, i en gåte, da skal vi se ansikt til ansikt. Nå forstår jeg stykkevis, da skal jeg forstå fullt ut, slik Gud kjenner meg fullt ut. Rom 11:33f,

C. Evangeliets religion – og de andre...

Troens art - tillit til Guds løfte, skiller bibelsk kristendom fra alle livssyn og religioner. Den tro som Gud regner til rettferdighet for seg, står i den skarpeste motsetning til rettferdiggjørelse ved gjerninger.

Lk 18:14 – Tollerer gikk hjem rettferdig for Gud, den andre ikke. Rom 3:28, 4:5, Ef 2:8f, Gal 2:16, osv.

Det samme skillet går gjennom kristenheten: På den ene side - de som tror Guds frie nåde, som Gud tilbyr og rekkes ved evangeliet og sakramentene. På den annen side - de som søker frelsesvisshet i nådevirkninger eller nådetegn i sine liv. Straks mennesker lar Guds iboende nåde være medvirkende årsak til sin frelse, er resultatet kvalifiserte kristne – på farisèervis. Derfor lyder Jesu varselrop, **Mt 16:6** – «Pass dere og ta dere i vare for surdeigen til farisèerne og saddukèrne!»

Gal 5:4 – Men vi holder oss til troen og ser ved Ånden fram mot den rettferdighet som er vårt håp.

Derfor må Romerkirkens avvisning av Guds favor, med stor konsekvens avvise troen i betydning tillit til Guds miskunn (Tridentinum art XII). Det er uforståelig og trist at skillet består, men Gud kjenner sine. Det må vi tro fordi evangeliet tross alt kommer til orde under skriftlesningene i messen, når mennesker blir døpt, når absolusjonen lyder (jeg forlatter deg dine synder, i Faderens osv), når Kristi ord lyder over fremsatt brød og vin og Kristi legemes og blods sakrament rekkes frem, og til sist når den døende mottar den siste olje og krusifikset holdes frem med spørsmålet: Tror du at Kristus Jesus er død for dine synder? Derfor står Romerkirken de konfesjonelle lutheranere nærmere enn reformerte kirker og trossamfunn i tradisjoner fra Zwingli, Calvin og Bucer.

Gud er en forsonet Gud og den oppstandne Kristus er troens rettferdighet. Ethvert supplement er overflødig. Guds nådige sinnelag for Kristi skyld lar oss søke frelsesvisshet i Guds tilgivende nåde utenfor oss - når evangeliet lyder for ørene og alterets sakrament rekkes frem. Ord og Sakrament er sikre tegn og vitnesbyrd om Guds nådige vilje. Der er troens rette gledesgrunn i liv og død.

I dag - som på reformasjonstiden, står *kampen om den nytestamentlige tro*. Kampen gjelder den faste tillit til den sanndrue og trofaste Gud, at han er meg nådig på grunn av Stedfortrederens lidelse, død og oppstandelse, og at evangeliets Gud er å stole på, når syndsforlatelsens evangelium lyder og rekkes frem.

De som tror slik, har Kristus som gave og evig liv (Joh 3:16, 17:3). De er Guds kjære barn og Guds kirke i egentlig mening, lokaliserbar i samlingen om Ord og Sakrament forvaltet i den apostoliske læretradisjon (Joh 17:20. Martin Luther, WA 8, 105f).

E-post: kaare.svebak@gmail.com